

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
مندوخی جوارنده
شکول یقوشنده
۲۵ نومرو

مشق‌های خط نستعلیق

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع الممنونه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه و بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

باغلامش ایدی . قوجه محمد قانه بولانمش ، ازیک یکریر حالده ایدی . ضابط « نه اولدی سکا اولاد ، اوطور شوراده هکیم چاغرتلم ! » دیدکجه قوجه محمد یالکیز بر جاهی تکرار ایدیور ، اوده « امان اقدی بیکرلم نه طرفه کیندی ؟ » دییوردی . باشقه برایش ، باشقه برسوزله هیچ دقیقه غیب ایتک ایسته میور ، اومتصل بیکرلری صورتیوردی . ضابط محمدی بویولدن جویرمک ، هکیمه کوسترمتک ایچون نفوذنی استعماله مجبور اولدی . محمدی زورله عزمنندن آلیقویدی .

محمد ، عسکر آدم ، دولت ، ملتک مالی بویله جانن اسیرکره ، هله طورولری [۱] الیه بسیلهمش پک سوردی . محمد بر کون دولت دوکونی [۲] اولورده کیدرسه اوطورولرک صرتندن اوطورلرک آغزندن وطننه نیجه خدمتلهر چیقاره جق ، شرفلی برغازی ، یاشهرتلی بر شهید اوله جق ایدی . اشته براملرله اوخشادینی طورولری غائب ایتکجه محمد ، آنک ایچون تحمل ایده مزدی .

[۱] طورورنکده کی آتلیخی
[۲] محاربه

عمر فوزی

(صفحات) حقنده نوظلر

میخانه

§ « فاتح جامی » ، مزارلق « ، توحید » کی مقدسات محتشمه ومظلمه دن صوکره « میخانه » پیاله متعظیلرله تضاد تشکیل ایدر . فقط ، میخانه « منظومه سیله » فاتح جامی « ومنظومات ممانله پی بربرندن آیران پیاله ایله قندیل فرقی دکدر . محمد عاکف بو منظومه سندنه برلوحه حیات چیزدیکی ایچون بوشعر اوتنه کی اوج منظومه دن حیاته مخصوص علائم فارقه ایله آریایر .

§ فاتح جامی حکایه قسمنده کی تصویر مادیلرله بزم ادبیاتده عادتاً « آرپلاستیک » ابداع ایتیشدی . میخانه منظومه سندنه ده بوصفت کاشفه - بالطبع حکایه قسمنده - وار . فقط « میخانه » اجتماعی برشعرکه عمرعوامک بیوک برقرحه منتنی ده شیور . فاتح جامعنده ، مزارلق وتوحیدده بوصفت فارقه بوق .

ذاتاً « مزارلق » ، « توحید » ، « جامع » عنوانلری نیک زیرشمو - لنده کی شعرلرک موضوعی بویله برصفت کاشفه به محتمل اولامازلر .

§ میخانه منظومه سندنه وقوعات ضابطه نظریه باقان انسانلرک موجودیتندن خبردار ایدلرکم زمان حیرت غیرمتناهیله ایچنده قالمشدم . ادبیانه حیات خارجیه آره سندنه نقاط تماسک چوغالمسینی - واضح سویلهیم - ادبیاتده هر موضوعک جای توقیر وتحریر بولایله جکنی قبول ایتهمک ماضی ادبک ماقبل ظلماتنه دفن نفس ایتک دیمکدر . اسلافک « بوسه » دن « دیده » دن ومنوئات معلومه دن اطراد الیم ایله بحث ایتدکری کفایت ایتهمشدرکه بزده حالا بوملوئاتی آغزه آلمقده هضم اولنمش یلک برجه سندنه برخاییده خوارلق کوسترلم . هانی

ایدرک مکلفات بهرجه ایله امرار اوقات ایده جک زماندن چوقدن مفارقت ایتدک . کوچوک بویوک بلکه قادین ارکک کندینه مناسب و اخلاق ملیه و دینی سندنه موافق ایشلرله ، صنعتلرله چالیشمق وموجودیت ملیه و دینی سنی محافظه ایتک فرض عین اولیور ، زیرا فرض عینی ادا ، دولت ومملکتک بقا وسلامتی اهلینک علم وعرفانه قوه ملیه و بدنی سنی جهتلرینه مستند وبونلرک احیا وادامه سی هرکسک چالیشم سندنه متوقفدر .

کوچوک کوچوک بعض تجارتلر وبعض سرمایه لارک برلشمه سی وبعض ایشلره مباشرت شمیدیلک ممکن ایکن بونیده الدن قاجیرر ایسه ک ایلزیده حماللق ، عربه جیللق ، خدمتجیلکدن بشقه برشی کورو میور . العیاذبالله

خدمات مذکوره ایسه بر ملتک سعادت ، استقلال ، میدان سیاست ومدنیتمه شرف وجودینی محافظه به کافی دکدر .

کوزمزی آجهلم ، عقلمزی باشمزه آلام حق تعالی حضرتلرینک احسان بیوردینی بر جوق نعمتک قدرینی بیلرک شکرینی ادا وشرف انسانینی وقایه به دائر اسباب سعی وهنری تحصیل ایله وظیفه مزنی ایفایه چالیشملم هرکسک هر قومک نائل اولدینی نعمت وسعادت هپ سعی وعملک ثمره سیدر . وهر ملتک دوچار اولدینی ندنی یه کندیلرینک کسب یدلری نتایجیدر . جناب رب العالمین ظلمدن منزه ددر . حقسز برشی یاپماز المزی قولاتوغمزه صه قوب دورمقله ، بوش کز مکله ایش بیتمز قارین دویمازاخوان دین [ان الله لایحب الممتدین] .

بروسه مبهوتی

عمر فوزی

مفروبات عسکریه درسندنه بر باران :

« طوبیجی » محمد

بوسنه طوبیجیلر کیجه انداخت تعلیمی ، یاپیوردی . آنسزین بر حالدن طوبیبارلاق بیکرلری اورکمش آرابه پی ؛ اوچوریوردی . یرده قالان نفر محمد بر آتک بوبنه صارلمش ، ثقلتیله توقیفه ، چالیشیوردی ، حالبوکه آباغی یردن کسلمش ، آصامش ، یالکیز کیدی یوردی . طاقی کسینجه محمد قوللری کندیلکندن جوزولدی ، زواللی انسان یره دوشدی . بوسقوط ، ارزوسیه اولامش ، محمدر است کله دوشمه مش ، آرابه نیک آغز تکرلرکی اوزرندن کچمش ایدی . محمد کندینی اونوتمش یالکیز برشی عقلمده یرلشمش ایدی ، اوده : کیدن آرابه سنی ، قاچان طورو آتلیخی ! ط - و تمق املی ایدی . محمد بتون حسیه ، بتون روحیه آرابه پی تعقیب ایدیور ، فقط ازیک باجقلری حرکته پک آز مساعده ایدی یوردی . برمدت صکره بریابانجی ضابط بو آجقلی منظره قارشیسندنه بولنیوردی . چونکه محمد طورمامش ، دیکلنمه مش ، هکیم استمه مش ، یالکیز حیوانلرینک پشی صره قوشمق استمه مش ، حالبوکه ایچنی چکوب کاه سورونمش ، کاه یووارلنش آرابه نیک ایزلرینه

یکی ادبیات بنیہ بیانی یا لکزی یکی کلامی لردن دکل یکی موضوع لردن آلا جقدی؟
ایشته میخانه منظومه سی بوسؤالک جوابیدر .

§ « میخانه » نك « دوت مفاعیلن » ایله باشلايان ايلك ايكي قطه سنك هریری « ۱۱ » مصراعدن عبارت . وهر مصراع عین قافیه ده . قطعه لرك اوزونلقنه وقافیه لرك تکررینه اعتراض ایدن لر یعنی بواوزونلقنه بوتکررده کی نکته نهفته بی اکلایمه مقتدر اولامیه ندر - مع التأسف - وار . بردفعه بزده نه دندر بیلنه من یاخود نه دندر پك كوزل وپك واضح بیلنه برکه علت اعتراض قلت عقل ایله لا بون قردهش بر مرض موت اخلاقی در . بو خسته لک اکثریتله « مود » الحائنه موافق کیندیکی ایچون هر محفل شفاهی و تحریری ده صدر و سدر بولمقده کوجلك چکمز . کوزلر حقایق جلیه الواحی اوکنده دائما قبالی ، اغزلر اعتراضات وشتوم احتیاجاتی اوکنده دائما آجیق . بو اغزلری ظلمت نسیان بزدن اول قیایه جنی کی بو کوزلرک پرده تعامد سی ده حقیقتك آشچهره نور مدهشی ینه بزدن اول البته یاقوب آجه جق . § قطعه لره کلام . قطعه لرك اوزونلقنه وقافیه لرك تکررینه اعتراض ایدنلر بواوزونلقنه بوتکررک انجق منظومه ده « یکنسقلق » تولید ایده جکنی دوشونه ییله لرك سوز سویله ییلردر .

شوخالده حقیقه بوایکی قطعه ده بریکنسقلق وارمی ترقیق ایده لم :

« خروشان باد سفلیت درونندن ، کنارندن ،
« کریزان روح علویت حریمندن ، جوارندن .
« چیقار بیک ناله نومید خاک رعشه دارندن ،
« اینر بیک ظلمت مقبر فضای شب نثارندن .
« کلیر فریادلر ابکم طوران هر سنك زارندن :
« ییقلمش خانمانلر صانکه چیقمش ده مزارندن
« دهان حسرت آچمش رخنه دار اولمش جوارندن !
« چو کر بردود ماتم تیره ین قندیل تارندن :
« سونوب کیتمش اوجاقلر یوکسلیر کویا غبارندن !
« کیرن بر کره نادمدر حیات مستعارندن ؛
« چیقان آواره در آرتق جهانك کار وبارندن .
« دو کولمش آبرولر باده پسانده حالنده . .
« أمل بر منکسر پیانه در صف نعالنده !
« بوغولمش روح انسانی شرابك موج آلنده .
« نمایان ملعت ساقی سنك چیرکین جمالنده !
« نه ماضی وار ، نه آتی باق شو عیاشك خیالنده . .
« طوتوب بر زهر آتشناك دست بی مجالنده ،
« زوال عمری بکلر هم شبابك تا کمالنده !
« مرارت انطباع ایتمش جبین انفعالنده . .
« درین برالتوانك سینه زرد ماللنده
« اودر انجق هویدا سرنوشت بی ماللنده ،
« مؤبد برده نسیان نظره سنکین لالنده .

معلوم در که یاخود شو بختده اربانه برنبده معلوم اولمق الزم در که

رسمده خط مستقیم یکنسقلق تولید ایده جکی ، یکنه قلق ده کوز و حافظیه هیچ بر « دیسترا قسیون » وعد ایده میه جکی ایچون خطوط مستقیمه مقبول دکدر . مثلاً « چین » باغودلری یو وارلاق خط لرك انطباع کاهلری اولدقلری ایچون اوبنالر محاسن معماریه دن عد ایدلش . دیمك که طبع تلون پرور بشر استقامت خطوطی اطراد مزعجندن دولای سومز . عا کفك بو قطعه سنده قانیه لرك توالیسی ، قطعه لرك اوزونانی عجبا او یکنسقلانی تولید ایدن خطوط مستقیمه ماهیتنده میدر ؟ دلایلی شیمدی ارئه ایتک اوزره ادعا ایدرم که دکل . عا کف بو ایکی قطعه ده یایدینی تصویر لک بویالری ، رنگلری اوقدر پارلاق انتخاب ایتمش در که هم باصره هم حافظه بو رنگلرک فرط تموج و تعینندن یورولیور . ایشه اوزمان شکك وقوافی نك یکنسقلانی بو یگون رنگا رنگ قارشیدنده کی فکر نظر یورغونلقنی تعدیل ایدیور . عادتاً کهکشانلر ، ییلدیزلردن ، برجلرندن ، آیلردن عبارت عوالم عالیه سنك ملاحظ مشعشعه سیله نظر تماشا من خیره لندیکی زمان سمانك یکنسقلانی یو یورغونلقنی تعدیل ایلدیکی کی . دهادر غریبی شکك یکنسقی خطوطی معنائك تلون عیانی ایله اعتدالیاب اولورده عادتاً « پارتئون » معبدنده کی خط لرك حس اولنه جق درجه ده منعنی اولدیغنی کورن انکلیز معماری کی قاره ده بو قطعه لره خطوطك فرط دقت افتقار عرض ایده جك صورتده انحنای حقیف صاحبی اولدقلری کورر .

§ قطعه لرك معناسنه کچلم :

« چیقار بیک ناله نومید خاک رعشه دارندن »

مصرعی کوزل . چونکه بر دفعه « خاک » سی « رعشه دار » بولمقده میخانه نك زمین منتنی عا کف مست مدام لرك نظر مخوفیه کورمکه مقتدر اولمش . چونکه بر سرخوشك کوزینه کندی باجاقلری دکل میخانه نك طوپراقلری متزلزل کورینور . طوپراقدن ناله نومید طویمق بخته کلنجه بوده پك کوزل بر شعر در . چونکه طوپراقدن ناله چیقمقده کی استحاله یه کوره شاعر یرلرده دوریلش یاتان سرخوشلردن چیقان ناله یی طوپراغه اضافه ایدیور . وشو صورتله میخانه نك زمین ملوثیله مداوم لریك وجود خرابی تفریق ایتشمش کورونیور که بو فوق العاده کوزل .

« ییقلمش خانمانلر صانکه چیقمش ده مزارندن »

« دهان حسرت آچمش رخنه دار اولمش جدارندن .

میخانه لرك دیوارلرنده کی رخنه لره ییقلمش خانمانلرک مزارلرندن چیقه رق دهان حسرت آچمی بدایعدن اولمقده برابر شو بیت خارق العاده کوزل اولمقده یوقاریده کنه مرجحدر ،

« چو کر بردود ماتم تیره ین قندیل تارندن »

« سونوب کیتمش اوجاقلر یوکسلیر کویا غبارندن .

بو مصراعرده ده معانی معظمه مندیج :

بوغولمش روح انسانی شرابك موج آلنده

« مرارت انطباع ایتش جین انفعالنده ..
 « درین بر التوانك سینه زرد ملالنده
 « اودر انجق هویدا سرنوشت بی مألنده
 « مؤبد برده نسیان نظره سنکین لالنده .

§ حکایه قسمتك عاكف ایچون سهل معتاد، هرکس ایچون سهل تمتع اولان سلاستی انسان شعر معنائك فوقنده ر شعر الفاظ اولارق او قودینی زمان حیرت لر ایچنده قالیر .

ظن ایدیلیرکه بو منظومه همان اوطور ولوب یازلمش . ذاتاً سهولت بیان ادبیدن مقصوده بودر . او قودینی زمان ظن ایدیه بیلمه لیدرکه شمری یازمق ایچون پك آز امك وزمان صرف ایدلمش . حقیقتده ایسه یو زمانك وامكك چوق اولمسی نفس . سنایع نفیسه اعتباریله اهمیتلی دکلدر . « فلور » بوکا ای بر مشالدر . ایتالیا نك اك بو یوك رسامی « لیوناردودی وینچی » زوقوند « اسمنده کی قادی رسنی « ۴ » سنه ده یاپه بیلمشدرکه رسامك آلی وجودلرک رسمنی دکل کندیسنی لا اکثر بر سنه ده تولد ایدیه ییلن مشیمه مادر قدر بیله فعالیت کوستره مه مش . فقط بو بطا شدن هیچ بر صنعتکاره حصه حجاب چیقماز .

عا کف ایسه شعرنده کی سهولتی سرعته تأمین ایدن برشاعر در . بوده کندیسنه شبانه باشلایان فظمنویسلک تمیزلرینك مکافاتی در .

مدحت جمال

یامش محله لک اعمار ی مسأله سی

— ۱ —

استانبولی سوهن ، استانبولک معموریتی ایستین ، حریق زده همشهریلرینی آجیوب دوشونن کیمسه لک بو کون الیزاده ذهنی یوراجق مسأله شودر : اولری ، بارقلری یامش زواللیری ممکن اولدینی قدر سرعت و سهولتله مسکن صاحبی ایدیه یلمک و عین زمانده پایتخت عثمانی یده تنظیم و اعمار ایله مش اولمق ایچون نه یاپمایلیر ؟ آیش باشنده بولونانلرک ، حریق متعاقب بو مهم مسأله یی نظر دفته آلمش اولدقلری صدر اعظم باشانك اون بر تموز اقتشامی ارکان مطبوعاتی زردینه قبول ایتدیکی زمان سویله دیکی سوزلردن و استانبول مبعوثی احمد رضا بک ریاستی آلتنده تشکل ایتش اولان حریق قومیسونك صرف بو مسأله ایله مشغول اولمق اوزره بر شعبه مخصوصه آ بیرماسدن اکلایشیلور .

پایتخت افکار عمومیه سی تمثیل ایتیه سی لازمکن مطبوعات عثمانیه و اولردن ده ا زیاده اوروپا منافعتك شرقده مدافع و حامیلری کی کوریان افرنجی العبارة قارش جرائدی دخی متصل مسأله مذکورده نك تدقیق و حلله اوغراشمقده در .

مطبوعاتك بو مسأله ده نقطه حرکتی بر متعارفدر ؛ مطبوعاتجه محققدرکه یانان محله لک اهالیسی علی الا کثر مسلمان و فقرا اولوب ، مبانی محترقنك یوزده سکساندن فضله سی سیغورطه سز بولندیقندن ،

حریق زده لر ، یانان اوودکانلرینی تکرار یاپدیره بیله جک ائتدار مالییه مالک دکلدرلر . بومتعارفه قبول ایدیلدکن صوکره ، مبانی محترقنك یکیدن انشایی صاحبانندن غیری کیمسه لک باره سیله انجق ممکن اوله بیله جکنی تسلیم ضروری اولور . لکن بوباره کیملردن واصل تدارک اوله یلور ؟

مطبوعات ، شمعی یه قدر ، یامش مباینك تکرار انشاسنه مقتضی سرماییه یی تدارک ایدیه یلمک ایچون اوج اصول کوستردی . هراوج اصولک اساسی مشترکدر . او اساسی ، یانغیدن قورتولان عرصه لری رهن قویوب بوج آلمقن عبارتدر . ایسته شو بوج آلمان آقچه ایله یامش او ، دکان و سائر یاپیه جق .

لکن بر عرصه نك ترهین اوله بیلمه سیچون ، هیچ اولماز سه بورجلی ، بورجی اوده نیجه یه قدر او عرصه نك متصرفی اولماسی ، بورجی اوده یه مزسه ، او عرصه نك بورجی ویره نه کچه بیلمه سی ، یعنی داینك عرصه یه وضع ید ایدیه بیلمه سی لازمدر ، یوقسه ، عرصه نك رهنلکی ، دایه تأمینات اولاماز . وقف اراضی و عرصه لک برآلدن دیگر آله کچه سی ایسه مقید و محدوددر . اجارینلی مسقات و مستغلات موقوفه ده ایسه رهن دکل یالکز اکا مشابه و بعض خصوصی تقیداته تابع وفاء فراغ اصولی جاریدر . شو مطالعاندن اکلایشیلور که مبانی محترقنك استقراض ایله انشاییچون در میان ایدیلن هراوج اصولک تطبیق اوله بیلمه سی ، وقف عرصه لری ، ترهینك جوازینه وابسته در . بوجهتله ، یانان او و دکانلرک سهولت و سرعته انشایی مسأله سی ، نهایت اراضی وقفیه نك شرائط تصرفیه سی مسأله سنه منجر اولیور .

خاطر لرده درکه ، ایکی سنه قدر اقدم اوقاف ناظر اسبقی حماده باشا مرحوم اراضی وقفیه نك شرائط تصرفیه سی و اراضی وقفیه اوزرینه اقراض و استقراض معاملاتنی تسهیل و توسیع ایله مک قصدیه بر لایحه قانونیه تنظیم ایتش و برای استقامت مقام معالی مشیخته تقدیم ایله مشدی . دفتر حاقانی نضارتنده تشکل ایدن بر قومیسونده یینه بواسامی مروج (اموال غیر منقوله قانونی) لایحه سی وجوده کتیر مشدی . مسأله نك اهمیت فوق العاده سنه مبانی اوله جق ، رنجی لایحه نك مقام جلیل مشیختهجه تدقیق هنوز ختام بولماش . اکنجی لایحه ده هنوز قوه تشریعه ده موضوع بحث ایدیلمه مشدر .

شوهرایکی لایحه نك اکتساب قانونیتی تقدیرنده حقوق وقفیه نك حسن محافظه اولونوب اولمه جفی ، ولایحه لر محتویانك نظر شرع شریفده کی موقعی بوکرنکی موضوع محترمزدن خارجدر . بورا ده انجق اراضی وقفیه نك شرائط تصرفیه سی تغیر اولنوب اراضی ترهینی تسهیل ایدیلمه نك اهالی مسلمه جه نفع و ضرری حقنده مختصراً بسط مطالعات ایتک فکرنده ییم .

مقتصدینك همان جمله نیجه مصدقدرکه املاک و اراضی یی ترهین ایله عقد استقراض ایتک ، همان دائماً او املاک و اراضینك آلدن چیقمه سی انتاج ایتمشدر ، املاک و اراضی اوزرینه استقراضك ، مستقرضه فائده ویرمش اولدینی اندرآ کوریلور . فرانسه معروف مقتصدلرندن و پاریس دارالفنونی معاملرندن شارل زید ، « سلم اقتصاد